

Mahjas Weefis.

Ar pašča wifuschebliga augsta Reifara wehleschanu.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

Malka ar peefuhtischanu par pašti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu — " 85 "

Malka bes peefuhtischanas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " — "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu — " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu — " 55 "

Mahjas Weefis teel isdods festbeenam
no plkst. 10 fahlot.

Malka par flubinaschanu:
par weenas flejas smalku rasktu (Pettirindu), jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, malka 8 lap.

Nedazija un ešpedija Rīgā,
Ernsti Plates bilšun- un grahmatu-drukatamā un buru-lectuwē pee Pēstera basnizas.

Rahditats. Jaunatāhs šinas. Telegrafa šinas. — Gelfšemes šinas: Rīga. S. Olaines. Warka. Terbata. Ilkste. Dinaburga. No Grobinas. S. Smahrdes. Peterburga. Majkawa. — Ahršemes šinas: Politikas pahrsfats. Bahzija. Franzijsa. — Ruhsu dšelszetu buhwes lectā. Par Latweeschem Pleskawas gubernā. — Peelikumu ā: Numenijas Šipi teila. Graudi un seedi.

Jaunatāhs šinas.

Widsemes muishneeku preekšneeks S. v. Boeks aishbrauzis uš Peterburgu.

"Jaun. Maleneeschi" fahzahs kahda jauna it kodoliga joku-luga, kuru nahkoschu zetortdeen, plkst. 8 wakarā, Rīgas Latw. teatri pirmo reisi dabušin redset. Šchi buhs tagad otra reisa, kur zeen. teatra walde isrihko israhbijumu darba deenā. Beram, ka zeen. publika raudsihs šchos teizamos teatra-waldes publinus pabalstīt, israhdi apmellejot. Bes tam, zil mums šinams, lugā atrodtees daudš itin weseligu joku, kur daschu maso pilsehtinu eerashas topot peenahzigi peltas.

Rejaušča nahwe. 6. nowembri, plkst. 1/2 8 wakarā, riternamā nerwu treekā nomira weetigais dworniks, Mahlpils semneeks Jahnis Klawinsch, 43 gadus wezs.

Nelaimes gadijums. Zetortdeenu kaufmana Ranka sahgetawā, Bahrdangawā, pahrluhja sahgis, kas no ahtrās greešchanahs ar sparū semē krišdams pahrgreesa turp atbraukuschan toku pirzejam, Nordeku muishā dšiwodamam Zehlabam Kruhminam, kahjas šilba-kaulu, sem zetgala. Nelaimigo noweda uš pilsehtas šlimnizu.

Re-isdewees blehschu štikis. Birmdeenas wakarā ap pulkst. 6, no pilsehtas pa leelo Mlekandra eelu uš mahjahm ejot, eeraudsiju wiapus wezai feschai, kā kahdi tehwinu wehri ušluhoja lauzineeku ratus, kuri pa šcho eelu brauzā, tos nelaisdami is azim, un šinams til tadeht, ka pašchi lauzineeki gahja pee pirmem rateem, runadamees. — Gribedams redset, kas notiks, es ušluhoju šchos tehwinus, un teescham nebij ilgi to gaidit, jo weens no blehscheem dodahs pee beidšameem rateem un luhko riteenu pulki is aš iswillt; tee ziti blehschi tuhlin tuwojahs rateem no otras puses. Es ahtri peesteidsos pee lauzineekem, tos darit usmanigus uš blehscheem. Lauzineekem pee-ejot pee beidšameem rateem, blehschi aishbeg. — Bet man mans zilwezibas darbs nepalika wis bes atmafās. Weens no blehscheem, kuresch laitam bij redsejis mani pee lauzineekem pee-ejam,

man garam šreedams un kahbus wahrdus noruhšdams, eezirta ar duhri par waigu. Scho siteenu, kā protams, es fanehmu preekš mineteem lauzineekem, kas to tatschu zaur fawu ne-usmanibu bija pelnijuschi. Wehletos, kad tas wineem nahktu par labu un teem turpmaki, pilsehtā esot, atdaritu azis.

(B. W.)

No Engures juhrmales ar noskumuschu firdi jawehsti, ka 9. septembri breehmiga wehtra muhsu gruhiti peemelletem šwejneekem gandrihs beidšamos tihklus, kuri bija juhrā ismesti, šaplošijuse. Jaw isgahjuschā seemā ledus tos labatos tihklus aishnesa. Tahdas gruhitas peemellešchanas ir daudš turigus wihrus par nabageem padarijuschas, tā ka wairs nesina, kā šewim un miškeem fawejeem peenahlamo maifes teesu nopelmit. Gan zeen. gubernatora lungs isgahjuschā seemā zaur gubernas awisehm usajzinaja šchehligas firdis, scheem gruhiti peemelletem ar dahwanahm nahkt palihgā; bet kā no drošchas puses šinams, ir tilai 21 rubl. f. eenahzis. Ar to tilai weenu puš no laba tihla waretu atlihdsinat; jo jauns un labs tihls maksā pahri par 40 rubl. f.

(L. Aw.)

Odesa. No tureenes raksta Kreewu „Mafkawas awiseh“ tā: Preekš kahda laika tifa Odesā šanemti diwi zilweki, kas bija raudsijuschi laudis islaidit wiltu papihra naidu (kreditbiletes). Šakertee weens ir Kreews un otris Šchihds, bet šchee tilai bijuschī palihgi, tas ihštāis wainigais bijis Anglis. Peekeršchana notikahs tā: Preekš kahdahm diwahm nedelahm minete diwi zilweki no-gahja pee kahda Odesas tabakas fabrikanta, tam peedahwadami 300,000 rubtu wiltā papihra naidā, kas Anglijā taitita. Par šcho naidu pirzejam til wajadseja malfat 30 procentes (30 kapeitas par 1 rubli) un šcho summu wehl ne šlaidrā naidā uš reisi, bet tilai kahdu daku, to atlikumu welselds, kas wehlah famakšajami. Tabakas fabrikants pašazija blehscheem kahdu deenu, kad lai wini atnahlot, tad wihsch wiltu naidu pirkschot; bet pa to starpu wihsch pašinoja profuroram un kad blehschi atnahza, wini tapa šanemti,

tomehr Anglim isdewahs ismukt. Warbuht winu dabuhs wehlah rokā.

Koblenze. Ap pulkstēn 8 rihtā, 9. nowembri, uguns iszehlahs tureenes gimnastija un pulkstēn 10 uguns jaw bija dšehsta. Zesuitu basniza un wairaf školotaju dšihwoltu tifa apšlahdēti. Minetai basnizai tornis šagahšahs, tomehr pašchas basnizas eekšchpuse netifa apšlahdēta.

Austro-Ungarija. Tunels zaur Arlberg kalnu 4. (16.) nowembri israfts. Darbs wilzees 3 1/2 gadus. No abahm pusehm štrahdajuschī, un minetā deenā beidsot tuneta razeji apalkš semes šatikahs. Wehl gan daudš tahlatu šihlu darbu wajadšigs, eekam pa tuneli buhs uštāifits dšelszefsch; tomehr gruhitakais darbs jaw padarits. Tas ir treschais tunels, kas zaur Alpu kalneem israfts. Zil kōti tunetu rakšchanas mahkšla jaunadš laikds palikuse pilnigaka, redšams no ihšā laika, kurā tunels pabeigts. Tunels zaur Mon-Seni, kas bij 12,223 metru garšch, tifa rakts 14 1/2 gadus; tunels zaur šw. Gotharda kalnu, kas 14,900 metru garšch, pagehreja 10 gadu, un Arlberga tunels, kas 12,270 metru garšch, pabeigts 3 1/2 gadds.

Telegrafa šinas.

Peterburgā, 11. nowembri. Kā Kreewu „Pet. aw.“ dabujuse šinat, tad finansministerijā teekot isštrahdats jautajums par alus-akzises pa-augštinajumu preekš Walfis un Polijas. Pa-augštinajums buhschot 10 kap. uš wedru, zaur to 2 1/2 milijona wairaf it gadus eenahšchot.

Gras de Walenzijā, 10. nowembri. Bahzijas tronamantineeks no šanahkuschēem kauschu pulkeem tifa ar gawilešchanu apšweizimats.

Walenzijā, 11. nowembri. Pee Salamantas generallapteina goda maltites Bahzijas tronamantineeks isšauza weselibas Španijas šehuinam. Walenzijas birgermeistars, uš šchihm weselibahm atbildedams, isšauza weselibas Bahzijai un Bahzu keisaram, pee kam wihsch peemineja pašahwofcho draudšibu starp Bahziju un Španiju.

Geschiedenes Riga.

Widemes gubernators swehtdeen atkal pabrbranzis Riga.

Rigas pilsehtas dome, 7. nowembri, kas no 51 domneka bija apmekleta, pilsehtas galwa wispirms darija sinamu, ka gubernas pilsehtu pabrwalde atraidijuse Widemes a- zises waldes un tirgotaja Schurawlewa sub- dsibas pret pilsehtas waldes nolohmumeem; tad tika nolafits fenata ulafs, zaur kuru subdsiba, kuru daschi Kreewu un Latweeschu pilsehtas wehletaji winam bija eefneeguschu par daschadahm nepareisibahm pee pehdejahm pilsehtas zelschanahm, atsihta par ne-eeweh- rojamu. — Tad us deenaslahrtibu pahrejot, dome spreedu par schahdeem jautajeeneem:

1) Gubernatora preekschlikums par im- mobiliju nodoktu maksaschanas termina pa- garinaschanu un par nolaweto nodoktu pee- dsichschanu zaur poliziju. Pehz pilsehtas waldes isskaidrojuma, ka maksaschanas ter- mina pagarinaschana nebuht nepalibdsetu nodoklus lahrtigati peedsiht, jo ik katrs, ka eewehrots, sawas maksaschanas atleefot lihds pehdigahm deenahm, un ka pehz weetigeem likumeem kroma paradu peedsichschanai ja- noteefot zaur teesahm, ne zaur poliziju, — dome nospreeda, palift pee lihdsichinigeem maksaschanas termineem un pee lihdsichini- gahs paradu peedsichschanas lahrtibas.

2) Par Kreewu Marijas meitu-skolas di- binaschanu. Us pilsehtas waldes preekscha- lischschanu, nospreeda: dibinat tschetraklasigu meitu-skolu, no kuraahm diwi klases tuhst atweramas, tahs nahkofschahs diwas til tad, kad apatschejas klases wismasakais jaw 10 skolneezes buhs tiktahf sagatawotas, ka wa- rehse eestahtees augstaka klase; katra klase nedrihst buht wairaf ka 40 skolneezes; skolas nauda 18 rbl. par gadu. Preeksch skolas uftureschanas dome atwehleja 2030 rbl.

3) Par 1/2 un 1/4 puhramehrem. Kad blakus puhreem (— 20 garnizas) wehl tilai tschetweriks jeb 4 garnizu mehse leetojams, bet tirgoshana nereti wajadfigi ari 1/2 un 1/4 puhri (10 un 5 garnizas), tad us pilsehtas waldes preekscha lischschanu nospreeda, luhgt waldbibu, atlaut ari schos mehru leetot.

4) Par nomas atlaischanu pilsehtas ga- nibu ihretajam. Ka sinams, pilsehtas ga- nibas pawafari bija pa wisam nopostitas zaur kahpehm. Tadeht ganibu nonmeeks M. Kemmeek's bija luhdsis, lai pilsehta winam atlaistu 2330 rbl. no wina nomas naudas. Us pilsehtas waldes preekschlikumu, dome at- laida 1500 rbl.

5) Par garantijas summas maksaschanu bijuschahs Rigas amatneezibas istahdes ef- fektiv-komitejai. Istahdi isrihkojot, da- schas eestahdes un ari privatpersonas bija parakstijuschas summas, ar lo istruhkumu fegt, ja tahds rastos. Rigas pilsehta pee- dalijahs pee tahdas garantijas ar 10,000 rbl. Pehz istahdes rehkenu noslehghschanas ir israhdijees, ka preeksch istruhkuma (35,000 rubl.) fegschanas wajadfigs nemt pusi no garantetas summas. Ta tad Rigai bija jamaksa 5000 rbl. Bet nu istahdes ef- fektiv-komiteja bija greefufehs pee wisahm eestahdehm ar luhgumu, eemafat wisu ga- rantetu summu, lai no privatpersonahm nebuhtu wajadfigs prasit wina garantetas summas pusi, jo ja to darischof, tad pee nahkofcheem isrihkojumeem neweens lahpraht

wairs newnemshotees garantiju. — Dome par scho jautajumu zehlahs jo dsihwas de- bates. No pilsehtas waldes pufes it pareisi tika aifrahdits us to, ka zaur wisas garan- tetahs summas eemafku nahktu labums ne wis istahdei un winas mehreem, bet til lahdahm personahm; tahdas dahwanas pri- watpersonahm dome pawifam nedrihstot da- rit us kommunas rehkenu. Tahfaki tika is- skaidrots, ka weena pufe, zaur garantetas summas eeprafischanu turpmaki warot kahdi atturetees no garanteschanas, tapat turp- mal warot ari eestahdes atturetees to darit, sinadamas, ka privat-personu garantijai naw nelahda swara. — Pee balsfoshanas ef- fektiv-komitejas luhgums ar 29 pret 22 bal- sim tika atraidits.

6) Nahtes preekschlikums, sinagogas su- lainim Goldblattam, ka Schiddu apswehri- natajam, atlaut nemt no katras apswehrina- jamas personas pa 10 kap. Attahwa.

7) Minutha un zitu preekschlikums, see- mas-swehtku tirgu no Esplanades atkal pahr- zelt atpafat us rachtuscha plazi. Teef pee- nemts, ar to nosazijumu, ka winsch turpmaki turams tilai no 15 dezembra lihds 6. jan- warim; lihds schim bija no 10. dez. lihds 10 janwarim.

8) Taupibas kase (Sparfase) par admi- nistratoru, S. Baumana weeta, kas istah- jahs, us pilsehtas galwas preekschlikumu ee- wehleja zaur atlamaziju kaufmani G. A. Beck.

9) Immobiliju wehreschanas kommisija par lozekli zaur atlamaziju eewehleja kauf- mani M. Petschaf.

10) Pilsehtas kase par leezeneeku pee meh- nescha rewifijas zaur atlamaziju eewehleja domneeku G. Jahrbach.

Austras beedribas mehnescha sapulze bija schahdas darischanas: 1) Makstu-wedejs no- lasija pehdejahs sapulzes protokoli, kuru ap- stiprinaja; 2) kaseeris dewa pahrschlatu par kases stahwolkli, is kura bija redsams, ka beedribas kapitalis oktobra mehnesi pee- auds par 2620 rbl. un ka wina leelums 1. nowembri bija 108,407 rubl. 49 kap.; 3) beedribas preekschneeks nolassija K. Wal- demar kga wehstuli, kura aprahdits, zil wa- jadfigi ir, ka „Austra“ pate buhwé kugas, bet ne pehrf, ihpafchi wezus. Scho jau- tajumu plafschafi pahrrunajot, sapulze nahza pee spreeduma: ka, hes ta jaw buhwé esofcha kuga, wehl weenu kugi sahht buh- wet, buhwi isdarit Mihilgrahwi un wajadfi- gos lokus apgahdatees zaur masaprafita- jeem, pehz isfludinajuma awises. Wisus schos darbus usdewa buhwkomisijai. 4) Tahfaki beedribas preekschneeks sinoja, ka pehz „Atalantas“ apskahdeschanahs pee Grimsbijas, esot Riga par beedribas nau- das buhschanahm ispaudufehs flifta flawa un ka winsch tadeht usazijnajis koresp. reh- deri, fastahdit ihu pahrschlatu par muhsu schagada eenehmumeem un isdewumeem. Is- scha pahrschlata redsams, ka:

a) „Atalanta“ 16,000 rubl. dahrga, eenehmufe 10,500 rbl., isdewufe 4375 rbl.; pelna 6,125 rubl. No schis pelnas eet nost pufe no skahdes, kas „Austrai“ jazeesch pehz salihguma ar usbrukuscha kuga ihpafsch- neeku un kas 1500 rbl. (wisa skahde lihds 3000 rubl.) leela. Ta tad „Atalantas“ pelna 10 mehneschds 4625 rubl., jeb par gadu 34% proz.

b) „Aurora“ 12,550 rubl. dahrga, 10

mehneschds eenehmufe 3465 rubl., isdewufe 835 rubl., pelna 2630 rubl., jeb par gadu 25 proz.

c) „Jupiters“ 26,900 rubl. dahrgs, 6 mehneschds eenehmis 9635 rubl., isdewis 5720 rbl.; pelna 3915 rbl., jeb par gadu 29 proz.

d) „Aufellis“ 17,000 rubl. dahrgs, 7 mehneschds eenehmis 10,080 rubl., isdewis 7260 rbl.; pelna 2620 rbl., jeb par gadu 26 1/2 proz.

e) „Perkons“ 18,300 rubl. dahrgs, 3 mehneschds eenehmis 3170 rubl., isdewis 2070 rbl., pelna 1100 rbl., jeb par gadu 24 proz.

Ta tad wis 5 kugi, kas kopā 90,750 rbl. maksa, ir schini gada lihds schim pelni- juschi 14,890 rbl. — „Atalanta“ un „Au- rora“ atkal eenem lahdiuus un wehl schini mehnesi dosees zefa, pirmahs no Aukestles Anglija, otrahs no Riga. Tee ziti kugi us juhras: „Jupiters“ us Hongkongu kima, „Aufellis“ us Wera-Kruzu Meksika un „Perkons“ us Demararu, Anglu Gajana, Deenwidus-Amerika. (B. B.)

Par Widemes statistiskas komitejas sekretaru 5. nowembri apstiprinats Nikolajs Walter- Karlsbergs, lihds schim Widemes gubernas waldes medizinal-nodakas pagaidu darb- wedejs.

Widemes muischneezibas nama, Riga, fa- pulzejuschees muischneezibu un pilsehtu re- presentanti nospreedufchi, ka tas no wineem ari zitadi nebija gaidams, ka: Euteram Riga peeminellis zelams. Residejoshais landrahts v. Richter kgs usnehmees isluhgtees no wal- dibas atkauju, fastahdit „Eutera peeminella komiteju“ un sahht naudu lasit preeksch pe- minekta.

Par Widemes ritterschafes delegatu Bal- tijas politehnikas walde, nelaika barona L. Wolffa weeta, eezelts Widemes hosteesas asefors, Teodors v. Richters.

„Eutera swehtkeem par peeminu.“ Ar tahdu wirsrahtu, ka fludinajums lasams, ir nupat na drulas isnahkufe Jahnu basnizas wezala mahzitaja T. Gaehgens kunga swehtku ruma, tureta Rigas Latweeschu beedribas nama 26. oktobri. Genahkums atwehlets Tornalalno basnizai. — Jautu peemina buhs schi graf- matina wiseem, kas mineta deena tika dsir- dejuschu Gaehgena kunga kreetno swehtku rumu; jauts un eeteizams lasijums teem, kas gribehs tuwaki eepafihtees „ar Eutera no- pelneem behrmu audsinaschanas lauka mahjas un skolas.“

Rigas amatneezibas skolas skolotajs, Janis Laksmanis, us ministere komitejas preeksch- likumu, 7. oktobri no Keisara Majestetes par labu un fefinigu sibmeschanas mahji- schanu pa-augstinats par kollegiju registra- toru, un tahs paschas skolas sibmeschanas skolotajs, dsimtgodpifjonis Dflars Jelske, apdahwinats ar 3. klases Stanislawu ordeni.

Zaur polizijas kontroli oktobra mehnesi fuhrmani fobiti 73 gadijums (pret 77 meh- nes eepreeksch), un proti: 7 ar aresti no 4 lihds 6 deenahm, 46 ar naudu un 17 ar rahjeemu. Bes tam 3 wesumu fuhrmani tiko fobiti ar naudu. Ne-isschirtas palifa 39 leetas.

Parisizigo skolu usturai Baltijas gubernas tautas apgaismoschanas ministerija lihds schim dewa 12,190 rbl. par gadu. Balsispadom

nu nošpreeduse, ſcho ſummu paleelinat uſ 20,000 rbl.

Ugunſgrehſs. Olaines mehjadſirnawas, la „Rig. Žiga“ rakſta, 31. oktobri no deguſchas.

Terbatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts M. N. Kapuſtin lungs, ſeſtdeen atbrauza Rigā, ſkolas rewidet.

Wallas brugu-teeſas ſubſtituts, barons Krüdeners, uſ paſcha luhgumu atlaiſts un wina weeta par Wallas brugu-teeſas ſubſtitu apſtiprinats muiſchneezibas eezeltais Arnolds v. Klots.

ſf Terbatas rakſta „Heimathei“: Dedſinatais Schwarzſ preeſch diwahm nedelahm eſot mehginajis zetumā ſew galu padarit; bet wina nodomu wehl laikā nowehrfa un neſeedſneekam uſwilla trakuma lamſofus, lai turpmak newaretu ſew padarit ſlahdi. Tagad gaiſchi peerahdits, la Schwarzſ prahta naw juzis, bet ir pee pilnas jehgas. Pagahjuſcho ſwehtdeenu, uſ prokurora wehleſchanos, wina aiſweda, ſem zetas apſardſibas, uſ Peterburgu. Weſchanu iſdarija klufumā; publika no tam ne la neſinaja. Bet gar dſelſszeta liniju wehſts tomehr bij iſplahjuſehs.

ſf ſteſ aprinka teeſas aſefors, barons M. v. Stromberg, atbildedams awiſes „Nowoſti“ korreſpondentam (ſk. „M. W.“ Nr. 45), ſala, la wiſs wina ſinajums no eefahkuma lihdi galam rahdot launprahdigas neſlawas zelſchanas un klajas meloſchanas karakteri. Wiſa ſtahta ne-eſot gandrihſ ne weena pateeſa wahrda. Duellam bijis pa wiſam zits eemeſſs, ne la taſ, kuru korreſpondents ſinojis. Kad ſchis (barons) palizis ne-apzeetinats, tad tam eſot likumigs pamats. Noſchautā G. kunga tā ſauktee „draugi“ kwi ſchim (baronam) uſbrukuſchi Dinaburgā, pa wiſam nebijuſchi G. lga draugi. Ar pahri no teem ſchis apgahjees tā, la tee to pelnijuſchi, bet paſcham ne kaſ nenotizis. — Tā barons Stromberg domā, eſot apgahſis mineta korreſpondenta ſinajumu. Mehſ turpretim barona Stromberga atbildē ne la zita ne-atrodam, la tilai ſcha ſinajuma pilnigu pateeſibu no eefahkuma lihdi galam: duelis ir bijis; weens noſchauts; noſchahwejs palizis neſaukts pee atbildibas; Dinaburgā noſchahwejs ſaduhrees ar lahdeem noſchautā paſiſtameem, kur ſawſtarpigi nomiojuſchees. Kur tad nu tee leelee meli? (B. W.)

Dinaburga. No tureenas mums peenahzis ſchahds rakſts: „Zeen. „Mahjas Weeſa“ laſitajeem eſ ſinamu daru, la Deewſ man wehleja ſagaidit manu ſelta kaſhu deenu, tai paſchā datumā, kad wiſa paſaule ſwineja Deewa kalpa Mahrtina Butera dſimſchanas deenu.

Pehz Latweeſchu Deewa wahrdeem Rigas Dinaburgas un Warſchawas Peterburgas dſelſszeta augſtatee preeſchneeki mani pee altara pawadija, kur mahzitajs mani ar manu draudſeni noſwehtija, norahbidams uſ tahm jehra kaſſahm, kaſ mums wiſeem ir gaidamas — un ſaulite muhs tai brihdi no debesſ ar ſaweem ſwehtidameem ſtareem apſpihdeja.

Pehz Deewa kalpoſchanas to wakarū mehſ ar ſaweem ſaimineem preezigi pawadijam.

Kad Deewſ man azu gaiſminu uſturehſ, tad apoſoſ, ari nahlamibā lahdu ſtahtus un notikumus „Mahjas Weeſim“ peeſubtit.

Weza is Mahrtinſch.

„Latweeſchu Awiſehm“ peeſubtit ſchahds rakſts: Zeen. redakzija! Rā ari zitds laik-

rakſtds eſmu laſijis, ronahs Zuhſu zeen. awiſe pretrakſts pret „Walls“ awiſi, kaſ iſſafa ſawas domas par manu 22. julija ſch. g. tureto runu. Zuhſu mineta rakſtā ir lahds teikumſ, pehz kura „Walls“ ſawu ſirdi iſkreatidama, buhtu aiſlahruſi ne wiſ ween mani paſchu, bet ari manu amata godu.

Eſ ſpreeſchu tā, un luhdſu, la ari Zuhſ tapat ſpreeſtu, tahda awiſe, lahda „Walls“ ir, ar ſaweem rakſteem ne mani, ne ari manu amatu — nekahdai newar aiſlahret, un taſ ne buht neſa-eet ar manu goda prahtu, — pretotees uſbrukſchanahm no awiſes, kam tabdi zenteni, lahdi „Walls“ iraid.

Eſ Zuhſ luhdſu, la Zuhſ ſchihſ rindinas paſneegtu ſaweem zeen. laſitajeem; — ari eſmu pahrlleezinats, ka taſ awiſes, kaſ ir atſtahtijuschas Zuhſu mineta rakſtu, ari ſcho manu rakſtu uſnems ſawas ſlejās.

Pauls barons Drachenfels, Bauſtas aprinka lungs.

No Grobinas. Muſſu puſe daſcheem ſaimneekem ir uſnahkuschas attal leelas raiſes, — no kurahm pehrngad bijam iſſargati, t. i. zetu ſtrahpes naudas maſſoſchana. Ka ſchihſ ſtrahpes preeſch ſaimneekam ir wiſai ſahpigas, preeſch tam lai der par peerahdijumu taſ atgadijeens, la ſchejeenes Molawas pagasta 10 ſaimneekam no pilſteeſas aſefora uſlikta ſtrahpe pa 10 rubli latram, weenam 5 rubli un tilai Birſneeku un Purrehnu mahju ſaimneeks, neſinamu eemeſlu deht, palizis neſtrahpets. Tā la ſtrahpes zebeles nemaj naw iſſklaidrots, lahdu eemeſlu deht ſtrahpe uſlikta, tad ſtrahpetee ſaimneeki nolehmuſchi, Grobinas pilſteeſas ſpreedumu pahrluhdſet pee gubernas walodes. (B. W.)

ſfengrawe. No tureenas mums peenahzis ſchahds rakſts: „Mahjas Weeſa“ 41. numurā reproduzets lahds rakſts iſ „B. W.“ pehz kura Sunakſtes mahzitajs Stender lgs ſawā, pee Salas pagasta-ſkolas eefwehtijchanas tureta runā buhtu teizis, la Kreewu waloda pagast-ſkolās ne-eſot daudſ mahzama, jo ta Latweeſcheem newarot daudſ palihdſet pee atihſtibas un turklaht aiſrahdijis uſ ploſtu Kreeweem, kaſ gan runajot kreewiſki, bet tomehr eſot ne-atihſtiti laudis (uja!).

Lai gan pats nebiju klah, kad Stender lgs pee Salas pagasta ſkolas eefwehtijchanas ſawu runu tureja, tad tomehr droſchi waru ſazit, la wiſch til aplami nebuhs wiſ runajis. Stender lgs naw taſ wihrs, kaſ kaut lo runatu pret ſawu paſchu atſiſchanu. Skolas buhſchanas jaw daſchus gadus beeschi jo beeschi ar Stender lgu, la weetigās ſkolas-komiſijas lozelli dariſchanas ſatildamees, eſmu pahrlleezinajees, la wiſch ne til ween pilnigi atſiſht Kreewu walodas mahzibas ſwaru pagasta ſkolās, bet ari ruhpedamees ruhpejahſ par ſchihſ mahzibas weizinaſchanu, gan pee ſkolu pahrluhloſchanas latru behrnu Kreewu walodā pahrbauhidams un wina paſlubinadams, lai til ruhpiigi dſenahſ ſchait ſchinis laikds til toti wajadſigā mahzibā, gan ari latrā ſkolotaju ſapulzē apjantadamees un pahrlpreeſdams, kwi gan tee derigatee mahzibas-lihdſekli pee ſekmigas Kreewu walodas mahzijchanas buhtu. Wehl pehdeja ſapulzē wiſch nopeetni pagehreja no ſkolotajeem, lai tee gahdatu, la behrni pehz 3 ſeemu mahzibas, Kreewu walodas praſchana buhtu til tahlu tikuſchi, zil

Waldirbas programs pagehr no teem, kaſ wehlahſ nolikt eſſamu deht lara beenaſtalaita pa-ihſinaſchanas, jo taſ gan eſot eefpehjams.

Tā tad droſchi waru leezinat — un jo droſchaki ari tadeht, ka daſchi, kaſ to runu dſirdejuſchi, uſ manu apjantafchanos ir iſklaidrojuſchi, la Stender lungs tā nebuht naw runajis, — la B. W. ſinotajs waj nu naw ſapratis Stender lga runu jeb to naw gribejis ſaprast un warbuht tiſſchā prahta wina wahrduſ ſagroſijis, til gribedams atrast eemeſlu, wina, tadeht la wiſch ir mahzitajs, waſat pa awiſehm. Jo kaſ gan to nebuhtu eewehrojis, zil lahriigi ir daſchi awiſchu ſinotaji, ſawas ſpalwas pret mahzitajeem nobakſti!

Galā tam nepaſiſtamam ſinotajam par apmeerinaſchanu peeminu, la wina ruhpes par Ahbelu pagasta ſkolu ir gluhſchi aplamas. Ka wiſas Kurſemes pagsta ſkolas, tā ari Ahbelu pagasta ſkola ſtahw ſem Wiſaugſtati apſtiprinata ſkolas-likuma un ſchis likums pawehl Kreewu walodas mahzijchanu pagasta-ſkolās. Kurſemes laukſkolu wiſs-komiſija ir iſdewuſ mahzibas rahditaju, kaſ ſmalſti noſafa, zil ir jamahza Kreewu waloda pagasta ſkolās, kaſ iſ gadus ir rewidejamas. Un lamehr mahzitajs Stender lgs., la Sehlpils Kirſpeles ſkolu komiſijas lozellis pahrluhloſ Ahbelu pagasta ſkolu, tamehr jaw warat it droſchi buht, la wina Kreewu walodas mahziba nepaliks wiſ par bahreniti. —

„B. W.“ zeen. redakzija laipni luhdſu, ſchihſ rindinas uſnemt ari ſawas ſlejās.

A. Treu,

ſfengrawes pagasta ſkolotajs.

Pehburgas mahzitajs G. O. R. Girgenſohn lgs 5. nowembri ſwineſchot ſawus 50-gadu amata ſwehtkus un ſelta kaſſas.

ſf Smahrdes. Tureenes dſelſszeta ſtanzijs telegrafa eerehdnis, B. lgs, man paſtahtija toti intereſantu atgadijumu. Wiſch ſtahtija: „Schait wafarā apſtrahpeja ſchejeenes ſaimneekus, tapehz la nebija peekahruſchi kalla ſaweem mahju un lopu ſargeem „garas goda ſihmes“ jeb „ſunu ordemis.“ Saimneeki aiſmaſſaja ſtrahpi un peekahra jautrajeem mahju ſargeem „goda ſihmes“, kuras laikam tee nebija iſpelnijuſchi, jo tagad palikuſchi toti kawriigi, tā la wairſ ne par lahdu naudu naw iſdabujami iſ aiſkrahſnehm. Taſ nu nebuhtu nekahds ſiſtums, ja wini til ne-eetu ar ſawahm garajahm goda ſihmehm par tuwu pee uguns kureem, kur taſ war weegli aiſdegtees, la ſaimneeka Dſtr-Jahna ſunimgadijeens. Wiſch bijis apgulees kufnā til tuwu uguns kirim, la goda ſihme (runga) ſahluſe degt. Nabadſinſch, aiſ uguns bailehm, dewees pa durwim ahra un glahbſchanas mellelams, paſkrehjis patlehtē, kur wehja apdſihtas tſchuſchas ſahluſchas degt. Saimne, la ſaimneeks laikā bija pamanijis uguns breeſmas, kuras ar puſchu palihdſibu wehl ſpehjis nowehrſt. — Rā iſ augſcheja atgadijuma redſams, tad ſunu ſprunguli neween ſpehj ſamaitat ſemkopim wina uſtizigo mahjas un lopu ſargu, bet ari izelt ugungrehkus, lo ſprungutu iſdalitajeem wajadſetu eewehrot.

(B. S.)

ſf ſchlectu miniſterija uſ krona rehlinu, ahreſemſ tahkaſ iſglahhtotees, ſchogad iſſubtijuſe pawifam 35 ſtudentus, kaſ nobeiguſchi uniwerſitetes kurſu, un proti: 4 Terbatnee-

tus, 17 Maſkawnēkus, 6 Peterburdsneekus un 8 no zitahm uniwērsitetehm.

Beſeministeris, generaladjutants Poſjets, walſiſpadomei eefneediſis preeſchlikumu, kura aifrahda uſ leelo wajadſibu, pahrlabot See-pajas, Rigas un Odeſas oſtas.

Daſchas pilſehtu kreditbeedribas, eewehrojot to, ka galwas pilſehtas un ari daudſas gu-bernu pilſehtas immobiliju wehrtiba ſtipri gabuſe leja, luhguſchas finanzzminiſteru, lai atkautu pagarinat iſmaksatos aifdewumus, ta ka terminu maksajumi zaur to tiktu pamaſinati.

Jauns walſiſlahdes biſetu iſlaidums. „Wald. Wehſtneſi“ atronahs Wiſaugſtati 11. oktobri apſtiprinati noſazijumi par 8. ſeriju walſiſlahdes biſetu iſlaidumu, katru ſeriju pa 3 mil. rublu, kopā par 24 mil. rublu. Iſchetras ſerijas faſtahwehs, tapat la libdſ ſchim, iſ 50-rublu biſetehm; taſs otras iſchetras ſerijas turpretim tiks iſdotas 100-rublu biſetes.

Par Leiſchu jautajumu Kreewu „Maſkawas Awijeſ“ un Peterburgas „Nowoje Wremja“ paſneeguſchas ſinojumus un pahrspreedumus, kaſ galā peefpeeſch ſpreest, ka Leiſchu tautibas attihſtiba buhtu atkaujama, lai waretu nowehrſt Leiſchu pahrpotoſchannu. Kreewu Maſkawas awije uſrahda wiſwairal uſ wajadſibu, nepeelaift turpmal Leiſchu gubernas til daudſ Potu eerehdnu, la libdſ ſchim, bet labat winu weeta eezelt Kreewus. „Nowoje Wremja“ atkal peemin kahdu jaw daudſreiſ no winas atgahdinatu leetu, proti, ka deretu atkaut drulat Leiſchu grahmatas ar Latinu burteem, tadeht ka Leiſchi nepaſiſtot Kreewu burtus, un Leiſchu grahmatas ar Kreewu burteem paleelot nepirkatas un nelasitas. „Nowoje Wremja“ ſala, ka Leiſcheem waretu tapat atwehlet Latinu burtu leetoſchannu, la Igauneem atkanti Wahzu burti. Kad Igauni ſawas ar Wahzu burteem drulatās awijeſ nilni uſbruhlot Wahzeſcheem, tad ari ne-efot jadoma, ka Leiſchi zaur Latinu burteem palikſhot par Potu drauceem.

Semes mehriſchanas darbi Kreewija nahloſcha gada praſiſhot libdſ 317,500 rubli. Schim brihſcham teel mehritas ſchahdas gu-bernas: Poltawa, Iſchernigowa, Wologda, Wiatka, Perma, Oloneza, Ufa, Orenburga, Stawropole, Wiſſeme un Kurſeme. Nahloſcha gada gribot ſteigt it ihpaſchi krona meſchu iſmehriſchannu, kaſ daudſ weetas wehl pa wiſam nepahrsinami, wiſwairal Sibiriija. Schē, Sibiriija, tahda mehriſchana jaw tadeht loti wajadſiga, ka tur nodomats, iſ gadus kahdus gabalus atdalit preeſch atdoſchanas koloniſteem, lai waretu nolihſti tapt preeſch tihrumu un plawu eetaiſſchanas.

(B. W.)

Originela ſahdſiba ſchinis deenas paſtrahdata Peterburgā, deenas laika, uſ Newſtij proſpekta: Godigas familijas 15 gadus weza meita uſ Newſtij proſpekta nejaufchi dabuja gruhdeemu mugurā. Apgreedsamahs, wina eeraudſija noplhjuſchu tehwinu. „Peedodeet, jaunkundſe . . .“ Jaunā meita brihniſdamahs to uſluhloja. „Es juns nogreſu matu biſi . . . peedodeet . . . bads mani ſpeeda . . . zelōs meſdamees, peeluhgſchos . . .“ Jaunawa ta bij iſbaideta, ka peenehma fuhrmani un pahrbrauja mahja.

Ruſkawas Riſchgorodas dſelſszeta ſtanziija

Wiſtera notizis ſawads atgadijums, ko „Ruſk. Weh.“ ta paſtahſta:

Dſelſszeta brauzeena atradahs kahda jaun-kuudſe. Pee winas peefehdahs kahds jauns wihreetis, kaſ ar winu runās eelaidahs. Nuniga jaunkundſite ſtarp zitahm leetahm paſtahſtija, ka winai deesgan gruhſta zelofſchana, tapehſ ka winai eſot libdſ daudſ bagaſchas (zelotaja wedamas mantas). Winas zeka-beedris ſinaja iſflauſchinat, kahda ſchi bagaſcha eſot, beſ ka jaunkundſite buhtu ko launa no tam domajufe, wina tam wiſu ſmalſi iſſtahſtija.

Peht kahda laika jaunā dahma iſeet uſ ta ſauzamo platformu (tiltiſch, pa kura no weena wagona ee-eet otrā) un jaunſtungs iſeet winai libdſ un tur ranga winai iſkrahpt bagaſchas ſihmi, bet taſ winam ne-iſdodahs. Tē wiſch ahtri apdomajahs un uogruhſch jaunkundſi no platformas. Kad dſelſszeta brauzeens nonahſ ſtanziija, tad minetais jaunſtungs no-eet pee dſelſszeta direkzijas un ſaka, ka wina radineeze ar bagaſchas ſihmi noſudufe iſ wagona, tapehſ wiſch luhdſot, lai winam bagaſchu iſdodot, pee tam iſſtahſtidams, kahda bagaſcha eſot. Dſelſszeta direkzija kawejahs, bagaſchu iſdot. Pa to ſtarpu atrahſ telegrafa ſinā, ka uſ dſelſszeta fleedehm atrahſta jauna dahma, kaſ eſot gruhſti eewai-nota. Pee winas atrahſta brauzama biſete libdſ ſchai ſtanziijai un ari bagaſchas ſihme ar tahdu un tahdu numuru. Nepaſiſtamais jaunſtungs, kaſ bija gribejis bagaſchu ar tahdu paſchu numuru iſnemt, tika apzeetinats un tur wajadſigs, nodots.

Riſchinewa. Ka ſinams, tad Beſarabija jaw ilgeem gadeem iſflaweta ſawu wihna dahſu deht. Wiſur, ka „Now. Wr.“ rakſta, redſ wihna dahſus, tur 30 ſawadas wihna ogas aug un no kawahm wairal neka 300,000 wedru (ſpanu) wihna iſ gadus iſtaifa. Til lab pee wihna dahſu aploſſchanas un wihna taiſſchanas truhſt wehl mahſſligu meiftaru, kahdi atronahs zitās ſemes, tur wihnu audſe un taiſa; tapehſ wihna audſeſchana un taiſſchana Beſarabija noteelahs peht wezu weza eeraduma. Iſ Beſarabijas wihnu ogahm waretu loti ſmallus un dahrgus wihnus iſgatawot, ja iſwezigakus meiftarus peenemtu.

Zarizina tirgoſchana pawifaſam bij apluſufe, bet nu kuſums beidſees; jo eeraduſchees daudſ Schihdu pirzeju, kuri wiſus krahjumus uſpehrot preeſch Rigas un Peterburgas. Bet par leelu lawekli atkal eſot Graſi-Zarizinas dſelſszekſch, kaſ leelos labibas daudſumus kahrtigi neſpehlot aiſſuhtit. Wiſa dſelſszeta ne-atronotees neweenas ſtanziijas, kura jaw no 1. oktobra neguletu 30—40,000 pudu.

No Samaras gubernas rakſta „Geſti Poſtimees'am“, ka tur aifgahjuſcheem Igauneem klahjotees loti labi. Wineem eſot jaw ſawa baſniija un ſkola. Pat dſeedataju kowis eſot dibinats.

Brihniſchigis eſars Kaukaſija. Kreewu awiſe „Ruſk. Kurjer“ ſtahta kahds zetotajs, ka wiſch Kaukaſus kalnds uſgahjis eſaru — Linanu no Bazaletes — kaſ ſawa buhſchanā laikam weenigais paſaulē. Eſaram 5 werſtes gaſch apmehrs; pa weetahm taſ 200 libdſ 300 aſu dſiſch; weetahm ari lote wairis neſneeguſe libdſ dibenam. Wafara brihſcham gadotees, ka ſiwis peepeschi un ar joni ſpeeſchotees uſ malu, ta ka aplahrtne dſihwodamee laudis taſs iſchupahm ſakerot ar ſpauem

un ar roſahm. Stundu waj pahris stundu wehlat it nejaufchi uhdens eſara paleel ne-meerigs un ſahſ wahritees; wiſs eſars tad libdſinajahs wahroſcham katlam. Melaimigs taſ ſwejneeks, ko aifgrahbj mutuloſchana, wiſch tad wairis naw glahbjams, bet paſudis. Wahriſchanaſs noteel deſmit minutes, ja daudſ zetortdal ſtundas laiku; peht tam wiltneeks iſſkatahs atkal til newainigs, meerigs un ſpoſchs la ſpeegelis, it ka pawifaſam neſpehtu darit ko launa.

Seemā, kad eſars apwilzees ar beſu ledu, diwas weetas allaſch paleel ne-aifſaluſchas. Kad noleezahs pee leelakajās watejās weetas, tad no eſahkuma ne neeka neſadſird; bet peht brihtina labi eeklauſotees atſkan auſis kahrtiga ahmureſchana, it la ſtrahdatu pahris kaleju; ahmureſchana paleel arweenu ſtipraka, arweenu deſſigaka — peepeschi apluſuſi.

„Schahds trolſnis kahrtigi paſtahw 2 waj 3 minutu un atjaunojahs iſ peerendel ſtundas laika. Otrā maſakaja wateja weeta libdſiga ar augſtahm malahm apſaluſcham ahlingim, iſ kura uhdens brihſcham ſchaujahs gaisā 4 libdſ 5 pehdu augſtu. Ari iſ ſchi zauruma kahrtigās laika ſtarpās atſkan it ſawadas, gan gaudodamas, gan ſwepſtedamas ſkanas, kaſ pa dafai libdſigas melodikaſcham akordahm, pa dafai dohji ſkanofſcham bungahm. Treſcho ſawadibu gaischi iſrahda atkal ſchahds gadijums: Kahds medineeka ſuns reiſ bij eekuhlees kahda no tahm mutuloſchanahm, par kawahm pirmit runajahm, ſuns ſinams bija beigtis. Otrā deenā medineeks, kam ſuns peedereja, neſihwu to atrada kura-upes kraſta malā, kaſ redſami tatſchu neſtahw ne kahda ſakara ar kalnu eſaru. Tai paſchā eſara leelā pulkā miſdamā ſiws ir libdſiga nihgai; ir ſchai ſiwij ſawa ihpaſchiba: ja to wahra eſara uhdeni, tad pahrlaeku gahda; zita uhdeni wahrita — pawifaſam nederiga un baudama tilai zepta buhſchanā.

Temir-Kau-Schura, Dageſtanas apgabala. Trihſkahrtiga ſleplawiba iſtrauzejuſe ſcho, zitadi til meerigo pilſehtu. Nakti uſ 10. okt. kahds tureenes tirgotajs ſwineja ſawas meitas kahſas. Weeſu pulkā ari atradahs tirgotaja Potapenko ſeewa un winas peeauguſe meita, kamehr winas wihrs libdſ ar 13 gadus wezo dehlu un 2 gadus wezo meitinu bij palikuſchi mahja. Ap pulkſten 3 nakti Potapenko kofe libdſ ar meitu dewahs mahja, peedaufija pee nama durwim, bet netika eelaifta. Pehtigi winai tomehr iſdewahs atwehrt ſlehgi, un nu wina apgaismotā guſamā iſtabā eeraudſija breeſmigu ſlatu: winas 2 gadus weza meitina ar pahrgreestu riſkli aſinis guleja guſtā. Kaiminus melaimigā peefauza kaht. Wlafus iſtabā atrada Potapenko libki, ſadurſtitu 20 duhreneem, un netahlu no wina ari 13 gadus weza dehla libki. Ari winam riſkle bij pahrgreesta un meeſa ſadurſtita duntſchu duhreneem. Wiſas dahrgās leetas, ſkaidra nauda un pat ſwehtbiſchu rahmji bij iſlau-piti. Tomehr polizijai iſdewahs otrā deenā jaw ſakert kahdus ſleplawibas dalibneekus un deenu wehlat ari wiſus zitus.

Abreſemes ſinas.

Politikas pahriſkats. Par Wiſmarſka abrejo politiku muſſu deenas awiſe paſneeds ſchahdas ſinas: Daſchs warbuht brihnejees, la tahds politikis, la Wiſmarſks, war til zeeti turetees pee brihnpahrtigu zenteemu apſpeeſchanas ſiſtemas. Kaut gan Wiſmarſka lee-

lafahs gara dahwanas atrodahs us diplomati-
tijas un ahrejas politikas lauka, tomehr
winsch ari walfis eefchejas attihstibas leetas
naw tahds nepratejs, lai ne-atsihitu, ka brihw-
prahligu zenteenu ilga un pastahwiga ap-
speeschana sagatowo Bahzija leelu eefcheju
krihfi. Ja Bismarks tomehr paleel pee fawas
sistemas, tad tas war issklaidrotees til zaur
wina ahrejo politiku. Ahrejas politikas mehrki
pilnigi pahrwalda wisu Bismarka eefchejo
walbischanas sistemu. Kad Bismarks fawa
eefcheja politikā til zeeti turahs pee brihw-
prahligas apspeeschanas, tad winsch to dara,
luhlodams us Kreewiju. Winsch grib zaur
to fazit Kreewijai, lai ta stipri fargahs no
eedraudsechanas ar brihwprahligam do-
mahm. Wina mehrkis pee tam ir, ufturet
un pawairot plaisumu stary Kreewiju un
Franziju. Pehz scha mehrka Bismarks dse-
nahs, ta kafot, deenu un nakti. Bismarka
runas par breesmahm, kas zelahs no brihw-
prahligo partiju zenteeneem, pa leelai dakai
teel turetās, lai Kreewija tahs dsirdetu. Ta
par peem. Bismarks pahri gadus atpakat
no Wahzu reichstaga tribinas klaji noteefaja
Italijas brihwprahligo eefchejo politiku un
fludinaja, ka Italijas lehnina tronim no
tahdas politikas draudot wisleelafahs brees-
mas. Tas bij runats ar noluhku, lai Kreewi-
ja atturetās no draudsechanahs ar Italiju.
(Turpretim Bismarks pats wehlat ar leelako
preeku noslehdsa draudsihu ar scho breesmigo
Italiju.)

Daschas awises Kreewija apmeerinajahs
ar to, ka Bismarka zenteeni weena fina buh-
schot weltigi. Proti, kahds plaisums ari
nepastahwetu stary Kreewiju un Franziju,
tomehr warot drofchi paredset: zil drihs is-
zeltos karsch stary Kreewiju no weenas pu-
fes un Wahziju ar Austriju no otras puses,
Franzija bes laweschahanahs usbruschos Wah-
zijai. Schis aprehkins gan itin pareiss; bet
tee, kas doma, ka ar to peeteel, stipri mal-
dahs.

Jr leela starypiba, waj Franzija dodahs
tahda kara pehz eepreekscheja zeeta fabeedri-
bas lihguma, waj bes ta. Kad Franzija
naw faistita ar Kreewiju zaur zeetu lihgumu,
tad wina katra brihdi war atkal no tahs
schirtees un pascha kara widu noslehgt us
fawu rofu ar Wahziju separat-meeru, atstah-
dama Kreewiju kara weenu paschu. Kad
Wahzija redsehs, ka tai naw deesgan spehla,
pahrwaret abus pretineefus, wina atdos El-
safi un Lotringu Franzijai un noslehgs ar
to meeru. Pee tahda lihdselka, ka sinams,
Austrija kehrahs 1866. gada. Kad wina
bij fajuufse, ka winai ne-eespehjam karot
reisē pret Pruhziju un Italiju, wina zaur
keisarū Napoleonu III. peedahwaja Italijai
to no schihs pagehreto Beneziju, lai tahda
wihse waretu panahkt ar Italiju meeru, ta
ka Austrijai buhtu atlizis weens pats pre-
tineefus — Pruhzija. Bet schi gudriba Au-
strijai ne-isdewahs tadeht, ka stary Pruhziju
un Italiju pastahweja zeets fabeedribas lih-
gums, pehz kura katra walfis bij apsolijuse,
kara otras ne-atsiht weenas paschas. Ne-
buhtu Pruhzija pee laita apgabdufsehs zeetu
fabeedribas lihgumu ar Italiju, palaisdamahs
us to, ka Italija ari bes lihguma usbruks
Austrijai, tad pehdejahs aprehkins buhtu is-
dewees.

Ja Franzija, fabeedribas lihgumam truhf-
stot, isdewiga brihdi noslehgs separat-meeru,

peenemdama Elsafi un Lotringu, par to naw
jaschaubahs.

Draht Franzuschi ari drusku nehmuschi
par launu, ka Kreewija naw turejuse winus
par fabeedribas zeenigeem un tadeht nebuhtu
tam preti, peerahdit Kreewijai, ka tai wee-
nai paschai, bes Franzijas palihdsibas, nahl-
tos grehti zihutees pret faweem fabeedro-
teem cenaidneeleem. Un ja Franzija wehl
schaubitos, tad Italijas istureschanahs weegli
waretu beigat katra schaubischanos. Tapat
ka Wahzija war atdot Franzijai Elsafi un
Lotringu, tapat Austrija war atdot Italijai
fawas Italeeschu prowintzes, Trijentu un
Trijestu. Zaur to Italija paliktu par Wah-
zijas un Austrijas kara beedreni, kas pee-
speestu Franziju pee meera. Atlihdsinajumu
par tahdeem upureem Wahzija un Austrija,
sinams, tad mekletu us kahdas otras puses.
Meera noslehgschana stary Wahziju un Fran-
ziju buhtu jo weegla, ja Franzuschu kara
spehki kara buhtu panahktuschi kahdas uswaras.
Un tahdas gan domajamas, ja Wahzija un
Austrija suhta fawus stiprakos spehklus pret
Kreewiju.

Ja pehz tam nu Kreewija paleel kara
weena pate pret Wahziju un Austriju, tad
no tam gan wehl newar spreest, ka Kreewija
wisada wihse tiks pahrwareta. Bet naw
schaubischahanahs, ka tahds karsch pagehretu
no Kreewijas koti leelus upurus, dands lee-
lahs, ne ka tai peenahzahs nest 1812. gada.
Sabeedribai stary Kreewiju un Franziju buhtu
til mehrkis, nowehrst tahds upurus. Jo
kad stary Kreewiju un Franziju eepreeksch
noslehgtā zeeta fabeedriba, kura katra walfis
apsoijuse, otras ne-atsiht, lamehr nebuhtu
panahkt kopigs meers, tad saprotams, ka
nelahdi peedahwajumi newaretu atwillt weenu
walfi no schihs fabeedribas. Ja fabeedriba
stary Kreewiju un Franziju tiltu noslehgtā,
tad ta buhtu til atgainaschanahs fabeedriba.
Kreewija ne us kahdu usbruschanu pret zi-
tahm walfim nedoma. Winai ari neds no
Wahzijas, neds no Austrijas nelas naw wa-
jadsihs. Bet atgainaschanahs fabeedriba zaur
to nepaleel newajadsihs. Atgainaschanahs
fabeedribas noslehgschana ari nelahda fina
newar buht Wahzijai par peedaufschanos
un newar trauret labo draudsihu stary Kreewi-
ju un Wahziju. To peerahda fabeedribas
noslehgschans stary Wahziju un Austriju 1879.
gada. Schi fabeedriba nebuht naw traurejuse
labo draudsihu stary Kreewiju un Wahziju.
Un kas Wahzijai atkauts, tas Kreewijai newar
buht leegts.

Wahzija. Par Kreewu ahreetu ministera
Giersa zefojumu awise „Hamburger Nach-
richten“ sino, ka Giers kahdas 6 nedelas
palischoschot ahreemē un tad atkal atgreessichotees
us Peterburgu. Wahzija Giers, ka jaw sinots,
ne til stahdijees keisaram Wilhelmam preekscha,
bet ari farunajees ar Bismarku, kuru tas
apmelleja Friedrichsrubē. Par to farunas
tiluschas westas un kahds bijis wimu isnah-
kums, naw sinams. Giers tagad nobrauzis
us Franziju un Schweiži, apmeklet fawu flimo
meitu. Waj winam Franzija buhs kahdas
farunas ar Franzuschu waldbas wihreem,
naw sinams, bet gan jadoma, ka tas notiks,
tapat ka gadu atpakat Italija. Atpakat
braukdams, Giers doschotees pahri Bihni,
kur winam buhs farunas ar Austreeschu
waldbas wihreem.

Franzija. Haiti jala pee Widus-Amerikas

100 gadus atpakat peedereja Franzijai. To-
reis mineta kala wehl pastahweja wehdsiba.
Tur bij is Afrikas fawesti dands nehgeru,
kas baltajeem bij par wehrgeem un strahd-
neefkeem. Balto eefschwotaju pulks bij mafs
un nehgeru pulks toti leels. Kad pagahjuscha
gadu simtēna beigās Franzija iszehlahs leela
rewoluzija, tad ari Haiti falas nehgeru wehrgi
fahzela dumpi un aplawa fawus baltos lun-
gus, pehz kam atswabinatee nehgeri dibinaja
republika. Franzuschu waldbiba melleja atkal
eenemt Haiti jalu, bet ta ka kara pulki
preeksch tam bij jafuhta tahlu pahre Atlantisko
juhru, un us schihs juhvas waldbija Anglija,
kas bij eefahkuse karu pret Franzuschu re-
publika, tad Franzijai Haiti falas eenemschana
ne-isdewahs. Jaundibinata nehgeru republika
pastahw wehl schim brihscham. Bet eefcheja
meera un kahrtibas schai nehgeru republika
lihds schim nelad naw bijis. Pastahwigi tur
noteel nemeeri, nelahrtibas, pilsonu kari
u. t. j. pr. Tagadejs Haiti falas presidents
Salomons, kam pastahwigi jataujahs pret
dumpineefkeem un ja-atgainajahs pret flep-
kawu usbruceeneem, tagad nu nodomajot
Haiti jalu atkal peedahwat Franzijai. Ja
paschu nehgeru pulka kahda eewehrojama
partija, kas grib eewest Franzuschu waldbibu,
tad projektis buhtu ispidams; zitadi Haiti
falas eenemschana tagadeja laika buhtu
Franzijai til par apgrehtinajumu, jo Fran-
zijai buhtu tur pastahwigi jatur preeksch
nehgeru fawaldischanahs stiprs saldatu spehls.

Secmet-Amerika. Danesi pilsehta 1. okt.
nomira Polis Jans Schiromskis, kas bij 122
gadus wezs. Winsch wehl bij redsejis tos
laikus, kad pastahweja weza Potu walfis un
sem Kostjuschko wadischanas bij lawees
preeksch Polijas. Pehz Potu walfis ispo-
stischanas winsch kopā ar Kostjuschko bij at-
stahjis tehwiu un nogahjis us Ameriku.
Schiromskis wisa fawa muhscha nelad ne-efot
bijis flims.

Wuhfu dselsszetu buhwes leeta.

Sem schi mirskasta Berkons eefuhtijis
„Balsei“ schahdu rakstu. Us 9. nowembri,
ka dsirdējahm, fasantā Rigas-Tuluma dselss-
zeta akzionaru generalapulze, kura tiks no-
spreekst, Rigas-Tuluma dselsszetu pagarinat
no Tuluma lihds Wentspilei un ar buhwes
darbeem, ja negaditos leeki schlehrsti pretim,
eefahkt jaw nahlamā pawafarā. Ta tad
Kursemei nu atkal buhs jaunš dselsszetsch
un war fazit, ta nu ir deesgan peeteekoschi
ar wineem apbalwota, lamehr Widsemei wehl
gandrihs neweena naw, jo Rigas-Dinaburgas
dselsszetsch, tezedams gar Daugawas krasteem
pa Kursemes robeschu, atnes Widsemei koti
maf labuma. Un tomehr dselsszeta wajadsihs
Widsemē ir jaw sen it smalki un matematischi
peerahdita un no wiseem par nepeezeschamu
atsihtā. Tapat ir peerahdita un atsihtā wina
eenesiba, un naw truhkuschi ari wihru waj
eestahschu, kas peedahwajuschees usbuhwet scho
zetu bes kahdas garantijas no waldbas puses.
Un teescham, neskatotees us finiskeem ismel-
lejumeem un aprahdijumeem, bet eewehrojot
tilai apgabala plaschumu (salihdsinot ar dselss-
zetu beesumu ahreemēs) un raschojumu wai-
rumu, ka linus, labibu, meschu u. d. z., kas
melle zetu us ahropu, jafata un ja-atsiht
katram, ka zeta wajadsihs ir koti leela un
nopeetna preeksch wifas semēs attihstibas nah-
koinē. Tapat ari ja-eewehro postu, kas zelahs

femei zaur neweenadu konkurenzi ar kaimineem, atradoscheem labakds apstakds. Bet pee wifa scha wehl ja-atfihst, ka labums, ko schis dselsszelsch atnestu Baltijas peekrafteri, nahktu pa dakai ari us plafschato Gelfschreewiju. Ka finans, tad Kreewijai, eewehrojot winas leelumu un plafschumu, ir loti mas juhras peekraftu, jeb ihstaki fakot, ostu un tadeht buhs gan katra fina til loti wehlejams un derigs ar wiseem spehkeem gabdat par ostu pareisu usplaulschamu. Un ka gan scho labati waretu, ja ne zaur gabdashanu par labeem peewadu zeteem un paschu ostu isbuhwi?!

Ta tad nu daudslahrt ir peerahdits sen jaw projekteta Rigas-Bjelogojas dselsszeta nepeezeeeschama wajadriba. Waru til peeminet, ka wifa seme ar leelako ilgofchanos un lahroschanos gaida pehz scha buhwes un ka katris ar leelako preeku buhs gataws, pehz spehkeem pee ta peepalibdet un weizinat. Iffazit scho wehlechanos katram sewischki naw eespehjamis un tadeht buhtu gan reis laiks, ka tee, kam peekriht pahr to gabdat un ruhpetees, pahreetu reis no wahrdeem us darbeem, t. i. kertos nopeetni pee scha wispahrigu labumu atnesofcha darba. Mums ir finami tee daschadi schkehrski, kuri schim darbam pretim listi, bet tee ir til weenpufigi un nepeetezigi, ka neweens tos gan ne-atfihis par pateesi dibinateem un mehginahs wehl turpmaki, pehz pareijas leetas isfischanas, pretotees. Par leelako pretineezi schai leeta ir eeskatama Leela Kreewu dselsszeta beedriba, kura ar wiseem spehkeem libds schim ir puhlejusees isbehgt bailigam konkurentam. Schu nu gan buhs mellejams tas ihstais schkehrskis schai leeta. Bet nawa gan domajams, ka augsta waldischana, kura katra fina un ikreis til us pateesu wispahrigu labumu skatahs un pehz ta leetu isfchir, schu zitadi strahdatu, ja buhtu tai til no peenahzigas pufes energiski un skaidri leeta preekscha zelta. Waj gan domajams, ka kahda miljonara makam par labu waldischana ees upuret walfts wispahrigu labumu?! Ne, nefad! un tadeht buhs gan waina til mellejama pee muhsu paschu waldofschahm eestahdehm, un tadeht wehl reis luhdsam muhsu semes representantu un pahrwaldibu, par kahdu schim brihscham eeskatama muischneeku fa-eima (landtag) un konwents, par scho leetu gabdat. Sa-eima driht fanahks us schagada sehdeschanu un tadeht turejam par wajadfigu, scho leetu atkal reis pahrrinat un nopeetnai eewehroschanai atwehlet. Zerefim, ka schi wifas semes wehlechanahs nepaliks wairs ilgal par sauzeja balfi tuknesi!

Par augfchmineteem schkehrsteem, ko Leela Kreewu dselsszeta beedriba schai leeta leel, mums wehl japeemin, ka saudejumi preeksch Leela dselsszeta beedribas nemas nebuhtu til leeli, ka ta warbuht to aprehkina un eestahst gribetu. Jaunbuhwejamu dselsszeta lihnija eetu gandriht krusam un newis paraleli, un pee tam zaur widutscheem, kur tahumma neweena dselsszeta naw, jeb kura iswedumi isdalahs us dascheem dselsszeteem. Apfahrtne paliktu tai weenadi un tahfaki apgabali waretu til peewilkti zaur tarifa pamafinaschanu. Saudejums buhtu tilai pa dakai stary Pleflawu un Dinaburgu. Turklacht ir ja-eewehro, ka Leelahs dselsszeta beedribas alzijas stahw itn augsti un alzionari bes peenahfofcheem prozenteem ilgadus fanem wehl ne majas dividendes.

Wehl japeemin, ka jaunam dselsszeta tam til tad war buht droschiba pastahwet, ja winsch, no Bjelogojas iseedams, aifnemtu Pleflawu, Walku, Balmeeru, Zehsis un bes tam tiftu zaur sareem saweenots ar Terbatu un Per-nawas ostu.

Un nu beigim schahs rindinas, wehl reis luhgdami muhsu semes-faeimu, nopeetni kertes pee schahs leetas iswehchanas. Turklacht iffazit pateizibu un atfihschaku wiseem teem, kuri ir puhlejusees un ruhpejusees, gan ar naudu, gan ar padomu, pahr Rigas-Tukuma dselsszeta buhwi un ta pagawinaschanu libds Wentspilei. It ihpaschi pateiziba nahlahs muhsu zeentjamam Faltin kgam, ka dibinatajam, un tagadejam direktora lungam Libreicham, kas ne-apkustofchi schai leeta strahdajufchi un gabdajufchi. Zeta buhwe ir pagehrejufi leelus naudus upurus un eenah-tumi wehl schodeen ne-atfihdsina wifas isdoschanas, bes tam ari bija pahrspehjamis un apgabfchamas wifas intrigijas, ko Seepajneeki — bishamees jaunā konkurenta — fazehla ihpaschi beidsamaja laika pret zeta pagawinaschanu. Zerefim, ka zaur zeta pagawinaschanu un pareisu Wentspils ostas isbuhwi, kas pa dakai jaw nolemta, tiks nu ari dibinatajeem wismafal wina pametumi atfihdsinati. Ka peerahdits, tad Wentspils osta ir laba, un wajadfigs tilai to isbuhwet. Un zaur winas saweenofchanu ar dselsszeta zeltos neween wina pate, bet ari muhsu Riga, ihpaschi seema, kur schai pehdejai libds schim deht ostas aif-falschanas 2 — 3 mehneschi bija, ka lah-tscham, fawas ketas jafuhz.

Nu ari neweens wairs nenoleegs, ka zaur Rigas saweenofchanu ar Wentspils ostu — jaunais Rigas-Bjelogojas dselsszelsch no leelaka swara paleef preeksch wifas Baltijas peekrafteris usplaulschanas.

War Latweescheem Pleflawas gubernā.

Pleflawas gubernas statistiska komiteja isdewufi schini gada daschus peefihmejumus par eenahzejeem, kas nometufchees us dsihwi Pleflawas gubernā. Par swarigakeem pahrwheetofchanas eemesleem preeksch Widsemneekem wina tura schahdus: 1) augstas rentes un pirkfchanas zenas, kuras fazeltas zaur jewischtu, Baltija pastahwofchu eepirkfchanas lahrtibu; 2) leels flaits semneeku, kuri wehl libds schim brihscham nomneeki waj pawifam bes semes; 3) masu semes gabalu truhltums preeksch ifrenteschanas un preeksch pahrdofschanas semneekem.

Kadeht Widsemneeki ihpaschi us Pleflawas gubernu dsenahs sawu laimi meklet, teel peewesti flaitki, deht falihdsinaschanas:

Aprinki.	Rentes jeb nomas zenas.			Wahroschan. zena par deset. mibajas semes 1876—80.	
	Krama-seme.	Plawas.	Zaur-meheā.	R.	R.
Pleflawas	11 —	7 —	4 —	40	60
Dstrowas	16 —	3 —	4 —	34	40
Dpotfchestas	5 60	4 01	1 60	27	—
Nomorschewas	3 —	3 —	1 50	23	80
Wetikolofu	6 —	2 —	1 —	8	90
Toropejas	—	3 —	1 —	7	10
Kolmas	8 —	2 —	1 —	5	50
Portowas	9 —	3 —	2 —	20	10
Wifa gubernā	8 42	2 46	2 3	22	70

Saprotams, ka bes scheem augfcha peemineetee pahreeschanas eemesleem ne mafaki swarigs ari tas, ka Baltijas gubernas wairaf

un beeschaki apdsihwotas, ne ka wina robejschu gubernas pret seemeteem un rihteem. Stara statistikas 1852. gada pahrskata teikts, ka ahrlauschu Pleflawas gubernā, wihreeschu, ka seeweeschu, bijufchi flaitami libds 2306 dwehsetu un peederigi pee daschadahm lahrtahm;

1) muischneeki, wiswairaf ar Wahzu familijas wahrdeem. Jo eewehrojams bijitas, ka Baltijas muischneeki, stary kureem daschi deefgan bagati, bija eepirkufchees newis par lehtalahm zenahm, muischas Pleflawas gubernā.

2) Muischneeku lahrtā stahwofchi krona amata wihri leela flaitā is Baltijas prowintzehm, ka ari is Leischeme un is Baltreewijas.

3) Ahrti, aptekari, mahzitaji (учрежд.), audsinataji un jo leela mehra audsinatajas un behrnu aukles, wifadi daikineeki un amaneeki, kas atronami pilsehtas un aprinkds, un wiswairaf dsimufchi Baltija.

Ta tas gahjis libds 1861. gadam. No scha gada fahkot stary eenahzejeem semkopji nehmuufchi wirsroku un tagad fastahda jo prahwu pulzimu.

Pehz Pleflawas aprinka lunga finahm, pirmee atnahzeji bijufchi Latweeschi is Wallas aprinka. Schim pirmahm familjahm bijufchi ustizibas raksti libds no daudj tehwi ja palikufcheem draudses lozekteem. Kad wini Panikowas pagasta nopirkufchi no Djerugina leelus mefcha gabalus, tad wini ari tos ustizibas rakstu dewejus turpu aizinajufchi. Ta tad tee pirmee Latweeschu semkopji naw wis us labu laimi, naw wis — ta fakot — ar duhri fitufchi wehja, bet issubtijufchi „ustizibas wihrus“; schis solis tila sperts Kreewijas leeliskas atswabinaschanas reformas laika un war tilt eeskatits par pirmo leelako pahreeschanas sihmi Pleflawas gubernā.

Wifa pirka seme tifa dalita un is katram pehz eemalfas summas peeschkirta. Ta tad Panikowas pagasta apmetahs libds 300 familiju, kuras drihsuna peeraktijahs pee pagasta un dibinaja sawu paschu jewischtu zeematu. Godadami fewi zaur fahrtigu un zemigu dsihwi, eenahzeji pahrwehrtu tukfneschus par augligeem laukeem un peepalibdscha tahda weida pazelt semkopibas fina to apgabalu us augstaku stahwofli. Pirmeem atnahzejeem is wifahm Widsemes malahm fahka rastees paladaritaji un drihsa laika ir daschi ziti apmetahs us dsihwi Panikowas, Petchoras un Isborfklas draudses.

No atnahzejeem daschi, waj nu tuhlin semi nopirkdami un pagasta atlaischanas sihmi preekscha rahbidami, dabu peeraktifchanas sihmi, waj dsihwo kahdu laiku us pasehm, semi us renti turedami, un tad til wehl peeraktifchahs us pastahwigu dsihwi. Kawelki deht pahrwheetofchanas nefad nenoteekot, tapat ka ari peeraktifchanas pee pagasteem, tadeht ka atnahzeji nefad nenometahs us Kreewu semneeku semes dalahm (удель), bet dibinajufchi sawus zeematus un mahjas us brihwahm semehm un ta fauktahm postafschahm. Wispahrigi warot teikt, ka atnahzeju fainneezibas deefgan peetezigas; wif wini, daudj waj mas turigi un eepelnijufchees labu sawu zaur tikumigahm ihpaschibahm. Dizibas fina wini peeder pee lutertizigeem un nodibinajufchi sawu basnizas skolu. Eewehrojama data no wineem ir hernhuteefchi, bet pehdejs

gaddōs eeweeſufees ari baptiſtu mahziba iſ Rigas.

Wiſi ſchee augſcham minetee peefihmejumi ſihmejahs wairaf uſ teem atnahzejeem. Latweeſcheem, kaſ peeraſtijufchees pee pagasteem Pleſkawas aprinkſi. Zitadā weidā parahdotees tee Latweeſchi un ihpaſchi Jgauni, kuzi, lai gan pateefibā pahrweetojuſchees un apmetuſchees Pleſkawas aprinkſi, bet uſ paſehm dſihwodami naw wehl peeraſtijufchees pee ſchejeenes pagasteem. Schee laudis beſ zeetas dſihwes weetas, kaſ naw eemantojuſchi ſemi ſew par ihpaſchumu un eemantot ari netihlojot, turot wiſwairaf ſemi, lopuſ, waj dſir-nawas u. t. j. pr. uſ renti. Scheem lauti-neem eſot toti ſems ſtahwoſkis tikumibas ſinā un wini neſtahwot labā flawā, jo beeſchi lauſchot rentes nolihgumus un wedot beſga-ligas prahwas.

Schihs no Pleſkawas aprinka lunga wahrda pehz wahrda eewahktās ſinas warot ari pilnigi ſihmetees uſ wiſeem, kaſ iſ Widſemes Pleſkawas gubernā apmetuſchees. Lih-dſigi ſuhtijufchi ari ziti ar apdomu uſ ziteem Pleſkawas aprinkeem iſſinatajuſ un pehz tam til pahrweetojuſchees, lai gan maſakā mehrā. Kā ſtrahdneekem un darba zilweeem, Latweeſcheem laba flawa gubernā un daſchi leeli ſemes ihpaſchneeki ruhpejotees ſchahduſ darba laudis dabut iſ Widſemes.

Wiſwairaf teel nomati wahjati ſemes ga-bali, tadeht ka wini lehtaki un weegliki da-bujami, pirdōs gaddōs beſ maſſas un wehlatu par nolihgtahm nomas zenahm. Kolmas aprinkſi teel uſ renti nemtas weſelas muſiſchās ar lopeem un ſaimneeziſas riſkeem uſ 6 un wairaf gabeem.

Atnahzeju Latweeſchu labais ſtahwoſkis ſaimneeziſas ſinā wedis daſchus uſ tahm domahm, ka muſſu ſaimneeziſas kahtiba labaka par ſtreewneeku ſemes kopigu apſtraſ-daſchanu ſchuwōs. (Zurpmat beigums.)

Wiſeewehrojamaſee padomi pee ap-eeſchanahs ar ſemkopibas maſchi-nahm.

Strahdaſchana ar ſemkopibas maſchinahm ir beidsamajōs gadu-deſmitōs daudſ wairaf peenehmufehs, ne kā agraf; zaur to ir daſchi preekſchajumi lauſſaimneeziſā panahkti, lahdi zitadi nebuhtu eeſpehjami. Maſchinu-darbs peenemahs tai mehrā, zil roldarba-algas zelahs un ſtrahdneeku ſlatis, atneſibā uſ pazilatū lauku pagehribu, ir maſs; tahtaf maſchinu darbs ir zehlees ari tai mehrā, zil laika groſiba daſchadōs laikmetōs pagehr darba paſteigſchani.

Semkopibas-maſchinas tapehz ari lauſſaimneeki ſahluſchi beidsamajā laikā jo ſtipri piert. Tahdu maſchinu apgahdatumes pee pahrdoſchanas gan dođ lihdi it plaſchas pa-mahziſchanas preekſch darba-ſpehziſas jeb ee-neſigas ſtrahdaſchanas ar winahm; bet daudſ lauſſaimneeki ir man, kaſ ari tahdā maſchinu-apgahdatumē riſklojōs un tapehz uſ ſcha lauka it labi dabu eeſlatitees, iſſajijufchi to weh-leſchanōs, lai wineem zaur iſplatiteem lat-wiſleem laikraſteem paſneefot ari tahduſ padomus, kā ar maſchinahm ja-apeetahs, lai ne-iſzeltōs ne ween ſtahdes, bet lai eeſpehtu ari glahtees no daſchlahrtigeem nelaimes-atgadijumeem — pee ſtrahdaſchanas ar tahm.

Pehz eeſpehjas tad nu nemos apatſchejās rindinās to iſpildit.

Zaur kreetnu apeeſchanōs ar maſchinahm panahl, pee weeglikaſ eeſchanas, ne ween leelaku paſtrahdajumu, bet ari maſchinas pa-ſchas ilgaku uſtureſchani. Katram rihweda-mam gabalam wajag beſ jebkadhahm preti-bahm jeb aiſkerſchanahm kuſtetees; un wiſſ taſ atkal atkarahs no tam, waj ſchee riw-edamee klajumi ir labi ſmehreti waj nē. Maſchina war tapt bojata til pat zaur truh-kumigu kā ari zaur pahrleezigu ſmehreſchani. Ja rihwedamās daſās ſajetahs nelihdſenumi un plaiſumi, kaſ weegli noteekahs, kađ ſmiltis, putekli, ſalmu-datinas u. t. pr. ſtarp ſadur-ſchanahs klajumeem nahk, tad tuhtit wajag ſchos ſlahdetos klajumus ruhpiſi iſtihrit un iſlabot. Lehgeru-zapinas, kaſ naw peete-koſchi ſmehretas, ſaſkreenahs ihſā laikā ſiltas, zaur ko lehgera-ſchlahliſ ahtri ſabojajahs. Ja atkal beſ gala daudſ un beeſi no weetas ween ſmehre, tad pee aſu ahtras apgreeſcha-nahs zelahs zeetinaſchanaſ-degums un leh-gera-ſchlahli kufchana; ſchai gadijumā lihdi ari zapina ſalodejahs ar ſchlahli, zaur ko tad aſe luht. Jhpaſchi pee kuſſchanaſ-ſpoles-aſehm ir taſ tiziſ peedſihwots. Tahdā ne-laimigā atgadijumā war iſlihdfetees, kađ ſeh-wela- jeb ſehrpukes ahtri eekaiſa ſmehrejama zaurumā. Wajag leetat ne til ween labu ſmehres-lihdſekli, bet ari pareiſi pehz kahtas ſmehret. Nepeeteek it ne pa wiſam, kađ ſchad un tad lahdu pileenu ekaſ ſmehres-zaurumā eetezina; ſmehreſchanaſi janoteek kahtigi-weenmehrigi un bagatigi, taſſchu ne ari wiſ pahrleezigi daudſ un pahrak beeſi. Smeh-reſchana ja-uſnem til tad, kađ lehgera weetas ir ſwabadas no ziteem netihromeem un kađ aiſwadijums uſ zapinahm ir watifſs. Pee kuſamahs maſchinas lehgereem, pee kureem lehti war eeſpeetees netihrumi, wajag wahkuſ beeſchi nonemt un zapinas un ſchlahluſ pilnigi iſtihrit; til tad war buht ſmehreſchana deriga. Jē deenas preekſch ſtrahdaſchanaſ uſſahkſcha-nas ar maſchinu, wajag wiſuſ lehgeruſ ee-ſmehret; tad wajag ar leelaku uſmanibu uſ to raudſitees, waj tee neſaſkreenahs ſilti; ſchahdā gadijumā wajag ſmehreſchani at-jaunot. Daſchreiſ ir zaur to newar wiſ ſchai nebuſſchanaſi nolihdſei, tad ir waj nu lehgeru-ſtruhwes par daudſ zeeti ſawilktas, kuraſ ja-atwafina, waj zapina neder pareiſi pannās, kaſ tad japaſrihko labaki.

Loti derehs eewehrot ari nahkoſchōs, ihpaſchi uſ kuſamahm maſchinahm ſihmedamōs noſa-zijumus. (Zurpmat beigums.)

Kā peles padſenamas.

Saker dſihwas peles, jo wairaf jo labaf. Saſertās peles nem pee kaſla kumbra un tahs eemehrz maiſijumā, kaſ ſamaſiſts no ratu ſmehres ar ſiwju trahmu un tad tahs pa-ſchas palaiſch walam. Scho ſmaku peles newar pazeest un tahs, kaſ ſehini maiſijumā bijuſchās eemehrzetas un tad palaiſtas, behg ko nagi nes un behg ſilmehr, kamehr gar ſemi palriht, ſawu dſihwibu iſlaiſdamas. Kur ſikai behgoſchās peles nonahl un ſawu mai-ſijuma ſmaku nones, tur wiſas zitās peles aiſbehg. Pehz diwahm jeb trijahm deenahm wairō neweenas dſihwas peles neredſehs, ſikai tahs apſmehretās peles, kaſ tamehr ſkehjuſchās, lihdi ſawu dſihwibu iſlaiſduſchās. Ja ſcho lihdiſekli diwi lihdiſ trihs reiſes iſ-leetā, tad wiſas peles buhs aiſdſihtas.

Sihki notikumi iſ Rigas.

Sahdſibas. Maſkawas Ahrrigā, Bru-neneeku eelā Nr. 115, namā ihpaſchneekam Amofowam iſ ne-aifſlehgta ſchkuhna iſſagtas 2 tehjmaſchinas un 1 wijoline. Wainigais jaw peekerts. — Bagahjuſchā peektdeenā, ap-pulſten 5 pehz puſdeenas A. Wetterich bodōs preekſchā noſaga-rokaſratuſ. — Swehtdeenās wafarā ſtarp plſti. 6—11, Geſch-Rigas Kaleju eelā Nr. 50, ſkolotajam A. Spunde iſ dſihwoſka, kaſ bija paliziſ ne-aifſlehgts, iſſagts kaſchofs un daſchadas drehbes, pa wiſam 500 rbl. wehrtibā. — Dani paſchā laikā Fuhrmanu eelā Nr. 29 telegrafa ee-rehdnim Keſberam, zaur durwu atſlehgās atmuhleſchani, iſſagtas daſchadas drehbes, 400 rbl. wehrtibā.

Manā grahmatu- un bilſchu-deuſatawā, Rigā, pee Petera baſniſas un wiſas zitās grahmatu-bodōs ir dabujama **Widſemes weja un jauna**

Laika - grahmata uſ 1884. gadu.

Maſſa: ne-eeſeeta 5 rbl. ſmtu gab., eeſeeta 10 ſap. gab. — Laika grahmata paſneediſ jauku ſtahtu, bildehm puſſchotu, ſaimneeziſas padomus, joiſinus u. t. t., ſirguſ-deenas Widſemē un Kur-ſemē, ſeta-radhtitaju lauſeneekem, kaſ Rigas bodōs grih to piert u. t. t. **Erſt Plates.**

Deewa-kaſpoſchana Rigas baſniſas.

Swehtdeen, 13. nowembri.

Jehlaba baſniſā:	Spreidkiſ pulſten	10 m. Holſt.
		12 mah. Bind.
Petera baſniſā:	" "	10 Dr. Lütens.
	" "	6 mah. Poelchau.
Sahnu baſniſā:	" "	9 L. m. Weorich.
	" "	2 L. m. Walter.
Gertrudeſ baſniſā:	" "	10 L. m. Schilling.
	" "	2 w. m. Gilke.
Jeſuſ baſniſā:	" "	10 w. m. Bergmann.
	" "	2 L. mah. Rühfel.
Mahettinu baſniſā:	" "	10 w. m. Köhlbrandt.

Waudas-papihru jena.

Rigā, 8. nowembri 1883.

P a p i r i		maſ. praſija
Buſimperial		8,40 8,44
5% bankbiletu 1. iſlatbums		96 ¹ / ₂ 96 ¹ / ₂
5% " 5.		94 94 ¹ / ₂
5% iſſtr. 5. aiſnehmums		95 ¹ / ₂ 95 ¹ / ₂
Auſtruma iſnaehmums no 1877. gada		91 ¹ / ₂ 91 ¹ / ₂
1. 5% Kreewu preehm. aiſnehmums		218 ¹ / ₂ 219
2.		208 203 ¹ / ₂
5% "konſol. 1871. gada aiſnehmums		135 ¹ / ₂ 136 ¹ / ₂
Deſ. pilf. hipoteku bankas 5 ¹ / ₂ % obligacijās		—
Kreew. ſem. kred. 5% lihu-ſimēs		139 139 ¹ / ₂
ſhartomas ſemſt. 6% lihu-ſimēs		— 92
Rigas kom. bankas at.		265
Rigas-Dinaburgas dſelſjela akcijās		147 147 ¹ / ₂
Dinaburgas-Witebſtas dſelſjela akcijās		162 ¹ / ₂ —
Warſchawas-Tereſp. dſelſjela akcijās		134 —
Rib-Bolog. dſelſjela akcijās		68 ¹ / ₂ 68 ¹ / ₂
Baltiſas dſelſjela akcijās		108 ¹ / ₂ 108 ¹ / ₂

ſirguſ ſinas.

M a ſ ſ ā p a r	wahru		pudu		pudu		mugu	
	rbl.	ſap.	rbl.	ſap.	rbl.	ſap.	rbl.	ſap.
Kreewſchu	—	—	1	25	—	—	—	—
Ruhju	—	—	1	—	—	—	—	—
Deekſchu	—	—	—	95	—	—	—	—
Auſu	—	—	—	76	—	—	—	—
Linſekſlas	—	—	1	40	—	—	—	—
Kartupelu	1	05	—	—	—	—	—	—
Sweeſta	—	—	—	7	—	—	—	—
Rahu ſilku	—	—	—	—	—	—	26	—
Praktu ſilku	—	—	—	—	—	—	12	—
Rupjas ſabl.	—	—	—	70	—	—	—	—
Smallas ſabl.	—	—	—	60	—	—	—	—
Stangu dſelſ.	—	—	2	20	—	—	—	—
Reipu dſelſ.	—	—	2	40	—	—	—	—
Lapu tabatu	—	—	—	—	—	—	—	—

Rihdē 10. now. atnahkufchi 2325 lugi, aiſgahjuſchi 2313 lugi.

Abildoſchōs redaktors: Erſt Plates.

No Rīgas cewehteschanas kommissijas top zaur scho finanss darits, la tee preefch 1884 gada isgataivotee nodofchanu-ralli preefch Rīgas nodofchanas malfadamas draudses, pebz 23. paragrafa, tai instrutzija debi klafu-nodofchanu ermeschanas eefch Rīgas pilfshetas pagasta duhs islikti libds 30. novembrim sch. g. it deenas, til ween sivehtdeenas un sivehtu deenas ne, no pullsten 9 ribta libds pullsten 3 pebz pusdeenas, eefch cewehteschanas kommissijas lanzelesjas, lura pee Rīgas galwasnaudas nodofchanu pahrwaldivas atrodahs, un la turpat ari subshitas par nahlama gada cewehteschanu un lahghanas debi pahrwehteschanu ta no abu gidu sopmaneeem, la ari no teem pee birgeru, junstes, strahdneeku jeb deenesneeku olladehm veederigeem (pee tam peemineto beidsamu ischetro lahtru lozelteem ja-usdod fawis samilijas numurs) ir ne loehlat, la libds 30. novembrim sch. g. debi eefneegschanas subshibu kommissijai janodot

zaur rakstu.

Rīgas cewehteschanas-kommissija.

II. pilfshetas dalas

polizijas pahrwalde

atrodahs Marstal-eela Nr. 2, Anistmowa mantneeku namā, pirmā etahsā. Pilfshetas-dalās prištawō D. Pofewerk.

Godigās Jehns

13-14 gabus wezs, kurfch prot iwahjisti runat, lasit un rakstīt, top par mahjelli mekleto Aleksandra-eelā Nr. 23, bodē.

W. S. Dāckera drufatawā nupat isnah-lufi schāda jauna grahmatina:

Putera sivehtkeem par premian. Sivehtu runa no Th. Gaethgens, Zahnu basnijas mahjitata.

Raksta 10 lap.

Senahkums Tornaakalna basnijai par labu.

Wisangstati apstiprinata

loterija

sem Keizaristās Augstības Leeknases Aleksandra Petrownas apfardshbas.

600 winnestu.

leelalāis winnestō pilniga fudraba serwise, 8000 rbl. wehribā.

Losos pa 1 rbl. gab. ir dabujamas

M. Kallmeiera tuhku-pahrdotawā Rīgā, Schlubnu-eelā Nr. 13, un Selgawā pee M. W. Kleina, Reelajā eelā.

Winnesti, islosetahs biletes usrahdot, top turpat isdoti un krituscho winnestu numuri taps isflatinati.

Lauzineekem top loses, tad naudu par tahm eefuhito, 10 gab. pefshutitas, par to netop pastes-nauda rehkmata.

Leelwahredes dr., Lehdmān dširnawās.

Wilnas-fahrschana,

lahrschawōs un lamolindōs.

Wehrpschana.

Behrweschana.

Wadmālas welschana.

Preseschana.

Rabato apbereschānu apfola

C. Gardell.

Kroga un semes isrenteschāna.

Waltermuischā,

starp Dubulteem un Sloku, 2 werstes no juhmālas, pee dšelschjela stanjijas „Afferu“, top no jauna gada jeb no Jurgeem kroga un muischas seme 40 pubrw., tā ari plawas 37 pubrw. upeš malā, ar inventaru us wairal gadeem isrentetas. Klāhtalas sinas Waltermuischā jeb Rīgā, Selgawās ahrpilschētā us Ranta dambja Nr. 7, pee Wold. Straufs lūnga no plsti 3 pebz buddeenas.

Literaristās-prakt. birgeru-fabeedribas

malfas = pahrdotawā

Suworow-eelā Nr. 60, pahrddod fanšu nomalu-malku, wafās datās libds 10 lap.

No zensures atwehlets. Rīgā, 11. novembrī 1883.

Drulats un dabujams pee bilfchu- un grahmatu-drufatāja un burtu-lehjeja Ernst Plates. Rīgā pee Pēstera basnijas.

No polizijas atwehlets.

Original Singera schujamahs-maschines

dabuja pafaules-istahdē

Amsterdama

pirmo un wisangstako goda-algu

pagodinashanas = diplomu.

Zaur to ir, tapat tā wifās libdschinigās pafaules-istahdēs Wihnē, Parisē, Filadelfijā, tur notika bespartejisla spreeschana, un original Singer schujamahm maschinehm tapa tapat wisangstakahs goda-algas pefschirtas, ari tagad scho maschinu leelais labums wisgaischati atfihsts.

„Konfordijas“ beedri nopuhlāhs, original Singera schujamahs-maschines nosmahdet, un lai scho noluhstu waretu panahkti, ne bihstahs pat peerahdamas nepatefshas isleket. Tā tagad fchee lūngi rauga eeteift, la wīnu maschinehm, bet newis original Singera schujamahm maschinehm efor Amsterdama pefschirta wisangstakā goda-alga. Gandrihs jafahb apbrihnot leelā pahrddoshiba, ar to schahdā sinā rauga publiku mahnit; tomehr apafschā lasams iswiltums is Amsterdamas ofhijella goda-algu pefschirtshanas rahditāja apfējina, la ari „Konfordijas“ beedru eeteifums ir nepatefsh.

Seemel-Amerikas Saweenotas walfstis (27. lap. p.)

Nr. 5703 The Singer Manufacturing Co., pagodinashanas = diploms, I. goda-alga.

Wahjita (26. lap. p.)

Nr. 2316. Bieslot & Locke felta medala, II. goda-alga.

2320. Frister & Rossmann felta medala, II. goda-alga.

2414. Seidel & Naumann felta medala, II. goda-alga.

No ziteem „Konfordijas“ beedrem dabuja diwi III. goda-algu — fubraba medatu; weens IV. goda-algu — bronfas-medatu. V. goda-algu — usteifshanas-rakstu schujamo maschinu nodatā nebabuja neweens.

G. Neidlinger, Rīgā, Aleksandra-bulwarī Nr. 1.

2. pahrddotawa: Leelajā Masfowas eelā Nr. 54.

3. pahrddotawa: ahrpils. Rakstu-eelā Nr. 18, Sander Martinsona namā.

Ishstais Tautas Kalendars

1884. gadam, no Puhjichu Wederta (ar bildehm pufshlois), dabujams wifās grahmatu bodēs. Raksta 20 lap. Saturs: Pilnigās kalendarijums. Schibdu sivehtu un Pareistijigu kalendars. Laimes wehshjums jaunā gadā. Kraullim. Peena awises dashabi weibi dashahds laifmetōs. Padoms wezmeitai Lawisei. Dzejols. Wehrgs un nahwe Leifara bilde. Dabigo gaudas pebz wezās sekēs. Kā dšen, — tā leen (dupleja). Brenjis un Schwingulis. Kā semneeze fawa wibra pehdejo wehshchānos ispidiija. Dojini. Alwas sehjeja meitina (notifums is wezās Rīgās dšihweš). Kur semei mala? Labālas jmehtetajeeem. Kā ir no ehdeena un dšehreena war fashim. Ratu isfeschana. Iwaschas trubziba un lahšus. Terigi padomi faimneežibā un mahjuribā. Semtowibas, faimneežibas un dahrsfowibas kalendars. Dashu dashahds tabulas. Atfats uf pagahjufchā gada notifumeem pafaulē. Lirgi Wissemē un Kursemē. Sludinajumi.

Zai fargahs no apmahnišchanas!

Par isfargashanos zeen. lūngem, luri pehrt papirofus sem nosauluma:

„Ptitščka“

(Putniņsch),

W. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā,

la ir no lahdeem Schibdu fabrikanteem islahsti pahrddoshānā papirofi sem lahba pat nosauluma un pebz adriga cepalajuma gluschi libdsigt ihstajeeem papirofeem „Ptitščka“ is W. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā; tamdeht la Schibdu fabrikanti taifa palatāifstos papirofus no prasā un nederiga materiala un tamdeht tos pahrddod dashcheem maseem tirgotajeeem pa loti lehtahm zenahm, bet zenu preefch pirzejeem pahrddoshānas-weetās nofajija til pat dahrgu, lahba ir ihstajeeem papirofeem „Ptitščka“ is W. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā.

Dauds masajo tirgotāju, isleketadami publikās nesinashānu, pahrddod palatāifstos Schibdu papirofus par ihstajeeem papirofeem „Ptitščka“ is W. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā.

Birzeju lūngi aih nesinashānas malfā par prasieem Schibdu fabriku papirofeem to paschu zenu, par lahdeu pahrddod ihstos papirofus „Ptitščka“ is W. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā.

Tamdeht pehrtot papirofus „Ptitščka“ is W. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā, lai nekuhtu apmahnišchānā, wajaga greift ihpofchu wehribu us to, la latrā pahrddotawā buhtu redsams:

Papirofi „Ptitščka“ is W. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā,

un us latra papirofa wajaga buht usdrulatam:

В. Паткановъ, С.-Петербургъ.

U renti isdodams!

Zehfu pilfshetas tuwumā weens semes gabals ar kalpakmens laustuwehm, kalku, zepi un wifahm wajabshahm faimneežibas ehlahm, no 23. aprila 1884. g. Luwalas sinas un notāifshānas 6. dezbemri 1883. g. Glahsneek mahja pee Zehsim.

Mahja

ir tuhlt pahrddodama, ar 10 pubraw. semes us Beerin grunts. Klāhtalas sinas Rīgās kalpotāju fantori pee leetu usrauga.

Suworow-eelā Nr 85 ir

lokals

preefch dšehreenu jeb alus-pahrddotawas isfihreiamos. Klāhtalas sinas turpat, bodē.

Par cewehtroshānu.

Tabatu „Бакунъ свѣтлый отборный“

if

Podljashuk un Dawidshjua fabrikas Schaulōs

pahrddod atkalpahrdeweieem pa fabrikas zenahm

Albert Drescher,

Selg. Ahr-Rīgā, Almenu-eelā Nr. 4.

J. J. Schlicht,

tirgochānos dahrsneeks,

pee pirmā Weifchu dambja Nr. 17, peedahwā wiflabafas fories

auglu-foku u. ogu-fruhmu,

zenas naw dahrgas.

Top mekleto buhwes usfuchmejs, kurfch usnemtōs lahba preefch tam ihsti derigā weetā usfahft

wehja-dširnawās

pret lahdu flaitli brijhwagadeem. Buhwetājs dabu preefch tam baklus un alminus par weli. Klāhtalas sinas pee Atradshes muischas-wal-des pr. Kofneses stanjija.

Rīgās Latw. amatn. pal. beedri.

krāhshānuas un aisdoshānuas kafe

tagad atronahs Ahr-Rīgās Raktu un Fuhrmann-eelas stuhri Nr. 26, 1 tr. Tadeht la kafes darishchānos stipri pawairojshchāhs, direkzija nolehmuše turplitam 2 reif nedelā noturet pilnigās sehdeschānos,

pirmddeen un zetortdeen

no pulst. 7-9 wak.; bes tam teel latru deenu no plst. 10-11 pr. p. noguldbitumi us augkeem preti nemti, beedru dalibas naudas un fauni beedri prenemti, tā ari wifabās iwajabshāgas sinas un isflādrojumi pafneegti. Direkzija.

10 rbl. pateizibas-alga.

Raksti no 1. us 2. novembrī ir Mangelmuischas Garnit mahjas gruntneekam is kuhis isfagtas 12 aitas: 9 balts, 2 melns un 1 peleš bes rageem auno, no turahm ir 5 ar masahm auftehm un 7 ar garahm aufim un 1 balta aita ar libkeem radhineem.

Tas, kas flāidras sinas war peerahbit, dabu augchā minctu pateizibas-algu ismalfatu pee Garnit mahjas gruntneela G. Neekstā.